

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 12. maijā
(OR. en)

9364/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0161 (NLE)

ECOFIN 434
FIN 527
UEM 98

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 12. maijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 265 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS, ar ko groza Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmumu (ES) (ST 12532/21 INIT; ST 12532/21 ADD 1) par Igaunijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 265 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 265 *final*

Briselē, 12.5.2023.
COM(2023) 265 final

2023/0161 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko groza Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmumu (ES) (ST 12532/21 INIT; ST 12532/21 ADD 1) par Igaunijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

{SWD(2023) 142 final}

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

ar ko groza Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmumu (ES) (ST 12532/21 INIT; ST 12532/21 ADD 1) par Igaunijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu¹, un jo īpaši tās 20. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Kad Igaunija 2021. gada 18. jūnijā bija iesniegusi nacionālo atveseļošanas un noturības plānu ("ANP"), Komisija ierosināja Padomei sniegt par to pozitīvu novērtējumu. Padome apstiprināja pozitīvo novērtējumu ar Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmumu².
- (2) Ievērojot 11. panta 2. punktu Regulā (ES) 2021/241, katrai dalībvalstij pieejamā neatmaksājamā finansiālā atbalsta maksimālā finanšu iemaksa būtu jāatjaunina līdz 2022. gada 30. jūnijam pēc tajā noteiktās metodes. Komisija 2022. gada 30. jūnijā iepazīstināja Eiropas Parlamentu un Padomi ar minētās atjaunināšanas rezultātiem.
- (3) Igaunija 2023. gada 9. martā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.c pantu Komisijai iesniedza grozītu valsts ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļu.
- (4) Grozītajā ANP ir ņemta vērā arī atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, un tajā ir iekļauts pamatots lūgums Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21. panta 1. punktu grozīt Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmumu, ņemot vērā, ka ANP objektīvu apstākļu dēļ daļēji vairs nav iespējams īstenot. Igaunijas iesniegtie ANP grozījumi attiecas uz 22 pasākumiem.
- (5) Padome savus ieteikumus Igaunijai Eiropas pusgada ietvaros adresēja 2022. gada 12. jūlijā. Konkrētāk, Padome ieteica Igaunijai paplašināt publiskās investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās un enerģētiskās drošības jomā, tostarp izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu, *REPowerEU* un citus ES fondus. Padome arī ieteica stiprināt sociālo aizsardzību, tostarp paplašinot bezdarbnieka pabalstu segumu, jo īpaši attiecībā uz personām, kas strādā īsus periodus, un nestandarta darba formām.

¹ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

² ST 12532/21 INIT; ST 12532/21 ADD 1.

Padome ieteica arī uzlabot ilgtermiņa aprūpes pieejamību cenas ziņā un tās kvalitāti, jo īpaši nodrošinot tās ilgtspējīgu finansējumu un integrējot veselības un sociālos pakalpojumus. Turklāt Padome ieteica Igaunijai samazināt vispārējo atkarību no fosilā kurināmā un dažādot fosilā kurināmā importu, paātrinot atjaunīgo energoresursu ieviešanu, tostarp vēl vairāk racionalizējot atļauju piešķiršanas procedūras, nodrošinot pietiekamu starpsavienojumu jaudu un stiprinot vietējo elektroenerģijas tīklu. Padome ieteica Igaunijai palielināt energoefektivitāti, tai skaitā ēku energoefektivitāti, lai samazinātu enerģijas patēriņu. Padome arī aicināja Igauniju pastiprināt centienus, lai uzlabotu transporta sistēmas ilgtspēju, tai skaitā elektrificējot dzelzceļa tīklu un palielinot stimulus, lai veicinātu ilgtspējīgu un mazāk piesārņojošu transportu, tai skaitā atjaunojot autotransporta līdzekļu sastāvu. Izvērtējot 2019., 2020. un 2021. gada konkrētām valstīm adresēto ieteikumu īstenošanas progresu grozītā valsts ANP iesniegšanas laikā, Komisija konstatē, ka attiecībā uz ieteikumu stiprināt sociālo aizsardzību ir panākts zināms progress. Ierobežots progress ir panākts attiecībā uz ieteikumu samazināt vispārējo atkarību no fosilajiem kurināmajiem.

- (6) Pirms grozītā ANP plāna iesniegšanas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu notika apspriešanās ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Apspriešanās kopsavilkums tika iesniegts kopā ar grozīto valsts ANP. Ievērojot Regulas (ES) 2021/241 19. pantu, Komisija saskaņā ar minētās regulas V pielikumā izklāstītajām novērtēšanas vadlīnijām ir novērtējusi grozītā ANP atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu.

Atjauninājumi, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu

- (7) Igaunijas iesniegtajā grozītajā ANP ir atcelti trīs pasākumi, lai ņemtu vērā atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu. Igaunija ir paskaidrojusi, ka, tā kā maksimālā finanšu iemaksa Igaunijai ir samazināta no 969 299 213 EUR³ līdz 863 271 631 EUR⁴, vairs nav iespējams finansēt visus Igaunijas sākotnējā ANP paredzētos pasākumus. Igaunija ir paskaidrojusi, ka daži pasākumi būtu jāatceļ piešķiruma samazinājuma dēļ un ņemot vērā izmaksu pieaugumu un piegādes ķēdes traucējumus, kas ietekmē minēto pasākumu īstenošanu.
- (8) Grozītajā ANP vairs nav ietverti konkrēti komponenta Nr. 5 (Ilgtspējīgs transports) un komponenta Nr. 6 (Veselības aprūpe un sociālā aizsardzība) pasākumi. Tas attiecas uz 5.2. pasākumu (Investīcija: Dzelzceļa līnijas Tallina-Rohuküla rietumu posma būvniecība), 5.3. pasākumu (Investīcija: Rail Baltic multimodālā kopīgā termināļa būvniecība Tallinā) un 6.5. pasākumu (Investīcija: Spēju veidošana daudzfunkcionāliem medicīniskiem helikopteriem). 5.2. pasākums ir dzelzceļa līnijas Tallina-Rohuküla rietumu posma būvniecība. 5.3. pasākums ir "Rail Baltic" multimodālā kopīgā termināļa būvniecība Tallinā, kurš ir daļa no jauna dzelzceļa transporta infrastruktūras projekta, kas veido daļu no Eiropas transporta tīklu (TEN-T) Ziemeļjūras-Baltijas koridora. 6.5. pasākums ietver divu daudzfunkcionālu medicīnas helikopteru iegādi, tostarp palīgaprīkojumu, tehniskās apkopes aprīkojumu un helikopteru ekspluatācijai nepieciešamā personāla sākotnējo apmācību, kā arī

³ Šī summa atbilst finanšu piešķirumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Igaunijas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

⁴ Šī summa atbilst finanšu piešķirumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Igaunijas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

nosēšanās bāzes un nolaišanās vietu izbūvi neatliekamās medicīniskās palīdzības centros. Tāpēc šo pasākumu apraksts un ar tiem saistītie atskaites punkti un mērķrādītāji būtu jāsvītiro no Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmuma.

Grozījumi, kuru pamatā ir Regulas 2021/241 21. pants

- (9) Igaunijas iesniegtie ANP grozījumi objektīvu apstākļu dēļ attiecas uz 19 pasākumiem.
- (10) Igaunija ir paskaidrojusi, ka Krievijas agresijas pret Ukrainu seku dēļ divi pasākumi vairs nav īstenojami. Ņemot vērā pēdējo minēto, tika nolemts saskaņā ar 6.2. pasākumu (Investīcija: Ziemeļigaunijas Medicīniskās universitātes izveide) būvējamo slimnīcu papildināt ar bunkuru (apakšzemes stāvu). Šāds būvniecības papildinājums vēl vairāk palielinātu izmaksas līdztekus tam, ko rada augsta inflācija un piegādes ķēžu traucējumi, un aizkavētu būvdarbus pēc 2026. gada. Tas nozīmē arī Ziemeļigaunijas Medicīniskās universitātes svītirošanu no plāna. Tas attiecas attiecīgi uz 6.2. pasākuma (Investīcija: Ziemeļigaunijas Medicīniskās universitātes izveide) atskaites punktiem un mērķrādītājiem ar kārtas numuru no 99 līdz 105. Turklāt Igaunija ir paskaidrojusi, ka bija jāgroza 6. komponenta (Veselības aprūpe un sociālā aizsardzība) 6.1. pasākuma (Reforma: visaptverošas izmaiņas veselības aprūpes organizācijā Igaunijā) atskaites punkts ar kārtas numuru 94, jo līdz ar Ziemeļigaunijas Medicīniskās universitātes svītirošanu vairs nebija nepieciešams grozīt attiecīgos tiesību aktus, lai Medicīnisko universitāti iekļautu slimnīcu sarakstā. Turklāt Igaunija ir arī paskaidrojusi, ka ne visus 6. komponenta (Veselības aprūpe un sociālā aizsardzība) šā paša 6.1. pasākuma (Reforma: Visaptverošas izmaiņas veselības aprūpes organizācijā Igaunijā) atskaites punkta elementus ar kārtas numuru 96 var sasniegt norādītajā termiņā. Kavēšanās ir saistīta ar nepieciešamību piešķirt prioritāti likumdošanas darbam un norādījumu sniegšanai medmāsām, kuras sniedza atbalstu bēgļiem no Ukrainas, un attiecas tikai uz jaunas atlīdzināšanas shēmas izveidi medmāsām. Šī kavēšanās neietekmē grozījumus ārstu un farmaceitu atlīdzināšanas shēmā. Tāpēc atskaites punkts ar kārtas numuru 96 ir sadalīts divos atskaites punktos un atlīdzības sistēmas izveide medmāsām atlikta līdz 2024. gada 2. ceturksnim. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi grozīt divus atskaites punktus 6.1. pasākumā un svītrot iepriekš minētos atskaites punktus un mērķrādītājus no 6.2. pasākuma, un Padomes Īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (11) Igaunija ir paskaidrojusi, ka trīs pasākumi vairs nav īstenojami par sākotnējā ANP aplēstajām izmaksām, jo augstā inflācija un piegādes ķēdes traucējumi ir ievērojami palielinājuši pasākumu aplēstās izmaksas. Inflācija visā 2022. gadā bija augsta un maksimālo līmeni sasniedza 2022. gada augustā, kad saskaņotais patēriņa cenu indekss pieauga par 25,2 % salīdzinājumā ar 2021. gada augustu. Augsto inflāciju galvenokārt izraisīja enerģijas cenas, kas palielinājās jo īpaši Krievijas agresijas pret Ukrainu dēļ. Tomēr strauji pieauga arī citas cenas. Piemēram, būvniecības cenu pieaugums 2021. gadā ievērojami pātrinājās galvenokārt būvniecības materiālu piegādes traucējumu dēļ, un cenu pieaugums 2022. gada pirmajos ceturkšņos vēl vairāk pātrinājās celtniecības materiālu un darbaspēka trūkuma dēļ saistībā ar Krievijas agresiju pret Ukrainu. Saskaņā ar Igaunijas sniegto informāciju tas ir padarījis neiespējamu dažu liela mēroga investīciju, kas bija iekļautas sākotnējā ANP, iepirkumu par 2020. gadā prognozētajām cenām. Tas attiecas uz komponenta Nr. 4 (Enerģija un energoefektivitāte) 4.5. pasākuma (Investīcija: Programma elektrotīkla stiprināšanai, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas ražošanas jaudu un pielāgotos klimata pārmaiņām (piemēram, aizsardzība pret vētrām)) atskaites punktiem un mērķrādītājiem ar kārtas numuru 74 un 75, 4.6. pasākuma (Investīcija: Programma enerģijas ražošanas veicināšanai rūpniecības rajonos) atskaites punktiem un

mērķrādītājiem ar kārtas numuru 76 un 77 un 4.7. pasākuma (Investīcija: Enerģijas uzglabāšanas izmēģinājuma programma) atskaites punktiem un mērķrādītājiem ar kārtas numuru 78 un 79. Pamatojoties uz to, tā vietā, lai samazinātu attiecīgo mērķrādītāju mērķus salīdzinājumā ar sākotnējo plānu, Igaunija ir saglabājusi minētos pasākumus plānā, kompensējot to palielinātās aplēstās izmaksas ar resursiem, kas atbrīvoti, atceļot citus pasākumus saskaņā ar Regulas 2021/241 21. pantu. Šo pasākumu apraksts un ar tiem saistītie atskaites punkti un mērķrādītāji paliek nemainīgi.

- (12) Igaunija ir paskaidrojusi, ka viens pasākums vairs nav īstenojams ne noteiktajā termiņā, ne par sākotnējā ANP aplēstajām izmaksām, jo augstā inflācija un piegādes ķēdes traucējumi ir izraisījuši būvdarbu kavējumus un ievērojami palielinājuši pasākuma izmaksas. Tas attiecas uz komponenta Nr. 5 (Ilgtspējīgs transports) 5.4. pasākuma (Investīcija: Tallinas vecās ostas tramvaja līnijas būvniecība) mērķrādītāju ar kārtas numuru 91. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi pagarināt īstenošanas grafiku un izmantot resursus, kas atbrīvoti, atceļot citus pasākumus saskaņā ar Regulas 2021/241 21. pantu, lai segtu šā pasākuma cenu pieaugumu, un Padomes īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (13) Igaunija ir paskaidrojusi, ka divi pasākumi vairs nav īstenojami, jo IT nozarē ievērojami pieaug algu izmaksas un trūkst darbaspēka. Tas attiecas uz komponenta Nr. 1 (Uzņēmumu digitālā pārveide) 1.2. pasākuma (Investīcija: e-būvniecības attīstība) mērķrādītāju ar kārtas numuru 6 un 1.3. pasākuma (Investīcija: Digitālo pavadzīmju pakalpojumu izstrāde) mērķrādītāju ar kārtas numuru 8 un 9. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi samazināt šo divu pasākumu attiecīgos mērķrādītājus salīdzinājumā ar sākotnējo ANP, un Padomes īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (14) Igaunija paskaidroja, ka četri pasākumi vairs nav īstenojami, jo piegādes ķēdes traucējumi, negaidītas problēmas, kavējumi iepirkumos un procedūrās ir aizkavējuši pasākumu īstenošanu. Tas attiecas uz komponenta Nr. 3 (Digitālā valsts) 3.8. pasākuma (Investīcija: Ļoti augstas veiktspējas platjoslas tīklu būvniecība) mērķrādītāju ar kārtas numuru 61. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi pagarināt šā mērķrādītāja īstenošanas grafiku. Attiecībā uz vienu investīciju papildus iepriekš minētajiem argumentiem Igaunija ir paskaidrojusi, ka komponenta Nr. 2 (Paātrināt zaļo pārkārtošanos uzņēmumos) 2.7. pasākuma (Investīcija: Radīt iespējas uz atjaunojamiem energoresursiem balstītu vidi saudzējoša ūdeņraža tehnoloģiju ieviešanai) atskaites punkts ar kārtas numuru 42 noteiktajā termiņā vairs nav sasniedzams, jo Igaunijai savs uzaicinājums iesniegt priekšlikumus ir jāpārplāno, pamatojoties uz Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas (VGAR) grozījuma galīgo saturu, kas tika apstiprināts pēc tam, kad Igaunija bija izstrādājusi sākotnējo uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi pagarināt šā atskaites punkta īstenošanas termiņu. Vienas reformas un vienas investīcijas gadījumā papildus iepriekš minētajiem argumentiem ir traucēta administratīvā darbplūsma, jo ir ātri jāintegrē cilvēki, kas bēg no kara Ukrainā. Tas attiecas uz komponenta Nr. 1 (Uzņēmumu digitālā pārveide) 1.4. pasākuma (Reforma: Prasmju reforma uzņēmumu digitālajai pārveidei) mērķrādītāju ar kārtas numuru 14 un komponenta Nr. 2 (Paātrināt zaļo pārkārtošanos uzņēmumos) 2.2. pasākuma (Investīcija: Zaļās prasmes uzņēmumu zaļās pārkārtošanās atbalstam) mērķrādītāju ar kārtas numuru 26. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi pagarināt šo divu mērķrādītāju īstenošanas grafiku un mainīt 1.4. pasākumu saistīto mācību pasākumu reģistrēšanai

paredzētās IT platformas nosaukumu. Padomes īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

- (15) Igaunija ir arī lūgusi izmantot atlikušos resursus, kas atbrīvoti, atceļot pasākumus saskaņā ar Regulas 2021/241 21. pantu, lai palielinātu divu pasākumu vērienu un grozītajā ANP iekļautu piecus jaunus pasākumus. Vienā gadījumā vēriena palielināšana izpaužas kā paaugstināti mērķrādītāji. Tas attiecas uz komponenta Nr. 2 (Paātrināt zaļo pārkārtošanos uzņēmumos) 2.5. pasākuma (Investīcija: Resursu ziņā efektīvu zaļo tehnoloģiju ieviešana) mērķrādītājiem ar kārtas numuru 35 un 36. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi palielināt iepriekš minētos mērķrādītājus. Citā gadījumā palielinātais vēriens izpaužas kā papildu mērķrādītājs. Tas attiecas uz komponenta Nr. 4 (Enerģija un energoefektivitāte) 4.3. pasākuma (Investīcija: Atbalsts mazu dzīvojamo ēku renovācijai) mērķrādītāju ar kārtas numuru 69.a. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi plānā iekļaut šo pasākumu mērķrādītāju. Piecu jaunu pasākumu iekļaušana attiecas uz komponenta Nr. 2 (Paātrināt zaļo pārkārtošanos uzņēmumos) 2.8. pasākuma (Investīcija: Piegādes drošības investīciju atbalsts) atskaites punktiem un mērķrādītājiem ar kārtas numuru 43.a, 43.b un 43.c, komponenta Nr. 4 (Enerģija un energoefektivitāte) 4.8. pasākuma (Investīcija: Atkrastes vējparku attīstības veicināšana) atskaites punktiem ar kārtas numuru 80.a, 80.b un 80.c, 5. komponenta (Ilgtspējīgs transports) 5.2.a pasākuma (Investīcija: Daudzfunkcionāls darba kuģis) atskaites punktiem un mērķrādītājiem ar kārtas numuru 84.a un 85.a un 5.3.a pasākuma (Investīcija: *Rail Baltic* viaduktu būvniecība) atskaites punktiem un mērķrādītājiem ar kārtas numuru 86.a un 87.a, un komponenta Nr. 6 (Veselības aprūpe un sociālā aizsardzība) 6.2.a pasākuma (*TERVIKUM* būvniecība) atskaites punkti un mērķrādītāji ar kārtas numuru 99.a un 100.a. Pamatojoties uz to, Igaunija ir lūgusi plānā pievienot šo piecu pasākumu atskaites punktus un mērķrādītājus, un Padomes īstenošanas lēmums būtu attiecīgi jāgroza.
- (16) Komisija uzskata, ka Igaunijas norādītie argumenti pamato atjauninājumu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu un grozījumu saskaņā ar minētās regulas 21. panta 2. punktu.

Pārrakstīšanās kļūdu labojumi

- (17) Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmuma tekstā ir konstatēta viena pārrakstīšanās kļūda, kas ietekmē divus mērķrādītājus vienā pasākumā. Padomes īstenošanas lēmums būtu jāgroza, lai labotu šo pārrakstīšanās kļūdu, kas neatspoguļo 2021. gada 18. jūnijā Komisijai iesniegtā ANP saturu, par ko vienojusies Komisija un Igaunija. Šī pārrakstīšanās kļūda attiecas uz komponenta Nr. 2 (Paātrināt zaļo pārkārtošanos uzņēmumos) 2.6. pasākuma (Investīcija: Zaļais fonds) mērķrādītājiem ar kārtas numuru 39 un 40. Šīs korekcijas neietekmē attiecīgā pasākuma īstenošanu.

REPowerEU nodaļa, pamatojoties uz Regulas 2021/241 21.c pantu

- (18) *REPowerEU* nodaļa ietver vienu paplašinātu reformu un divas jaunas investīcijas. 8.1. reformas mērķis ir veicināt atjaunīgo energoresursu izmantošanu. Jo īpaši, pamatojoties uz 4.4. reformu, ar šo reformu noteiks piemērotas teritorijas vēja enerģijas izvēršanai, racionalizēs atļauju piešķiršanas sistēmu atjaunīgo energoresursu enerģijas projektiem, īpašu uzmanību pievēršot vēja enerģijai, un palielinās atļauju izsniedzēju iestāžu jaudu. 8.2. investīcijas mērķis ir palielināt elektroenerģijas sadales tīkla jaudu, lai palielinātu atjaunīgās enerģijas ražošanas kompleksu piekļuvi tīklam. 8.3. investīcijai ir divi mērķi. Pirmkārt, tās mērķis ir radīt nepieciešamos regulatīvos, organizatoriskos un finansiālos nosacījumus, lai palielinātu ilgtspējīgas biogāzes un ilgtspējīga biometāna ražošanu un izmantošanu. Otrkārt, 8.3. investīcijas mērķis ir

palielināt ilgtspējīga biometāna ražošanas uzstādīto jaudu. *REPowerEU* pasākumu ieguldījumam atjaunīgo energoresursu izmantošanā vajadzētu palīdzēt pārvarēt energoapgādes deficītu un tādējādi samazināt augstu enerģijas cenu risku. Tam būtu jānāk par labu visiem patērētājiem, ieskaitot visneaizsargātākos. Igaunija ir arī ziņojusi, ka tā izmanto valsts budžeta resursus, lai finansētu mērķtiecīgus pasākumus enerģētiskās nabadzības novēršanai.

- (19) Komisija grozīto ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļu, ir novērtējusi saskaņā ar Regulas 2021/241 19. panta 3. punktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem.

Līdzsvarota reakcija, kas sniedz ieguldījumu sešos pīlāros

- (20) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a) apakšpunktā un V pielikuma 2.1. kritērijā, grozītais ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļa, lielā mērā (A reitings) ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, tādējādi sniedzot pienācīgu ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti minētās regulas 3. pantā, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts konkrētās problēmas un tai paredzēto finanšu piešķirumu.
- (21) Komisija uzskata, ka plāna grozīšana, kā arī *REPowerEU* nodaļa ietekmē tikai novērtējumu par ANP ieguldījumu pirmajā pīlārā attiecībā uz zaļo pārkārtošanos. Attiecībā uz pārējiem pīlāriem ierosināto ANP grozījumu būtība un apmērs neietekmē plāna iepriekšējo novērtējumu, kas lielā mērā ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, un tā attiecīgo ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti Regulas (ES) 2021/241 3. pantā. Grozījums turpinās stiprināt valsts veselības un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību, kā aprakstīts piektajā pīlārā. Jo īpaši Ziemeļigaunijas Medicīniskās universitātes aizstāšana ar *TERVIKUM* palīdzēs uzlabot Igaunijas veselības aprūpes sistēmas noturību un pieejamību. Attiecībā uz ilgtspējīgā transporta komponentu jaunie pasākumi, piemēram, *Rail Baltic* viaduktu būvniecība un daudzfunkcionālais darba kuģis, turpinās pāreju uz ilgtspējīgāku transportu saskaņā ar zaļo pīlāru un transporta savienojamības uzlabošanu saskaņā ar ceturto pīlāru par sociālo un teritoriālo kohēziju, sniedzot iepriekšējiem pasākumiem (*Rail Baltic* multimodālā kopīgā termināļa būvniecība un Tallinas–Rohuküla dzelzceļa rietumu posma būvniecība) līdzīgvērtīgu ieguldījumu.
- (22) Attiecībā uz pirmo pīlāru Igaunijas grozītais ANP kopā ar *REPowerEU* nodaļu ietver papildu pasākumus zaļo problēmu risināšanai, jo īpaši komponentā Nr. 2 (Uzņēmumu zaļā pārkārtošanās), komponentā Nr. 4 (Energoefektivitāte), komponentā Nr. 5 (Ilgtspējīgs transports) un komponentā Nr. 8 (*REPowerEU* nodaļa).
- (23) Ar zaļo pārkārtošanos saistītās problēmas tiek risinātas, paredzot jaunas investīcijas (2.8.) komponentā Nr. 2, kuru mērķis ir atbalstīt rūpniecības uzņēmumu pāreju no fosilās enerģijas uz alternatīviem enerģijas avotiem. Atbilstīgie alternatīvie enerģijas avoti ir vēja, saules, ilgtspējīgas biogāzes un ģeotermālā enerģija, elektrifikācija un savienojums ar efektīvām centralizētās siltumapgādes sistēmām. Degvielas maiņa pozitīvi ietekmēs klimata pārmaiņu mazināšanu, energoapgādes drošību un pieejamību cenas ziņā.
- (24) Svarīgs darbs ir veikts ar komponentā Nr. 4 iekļauto pasākumu, kura mērķis ir veicināt atkrastes vējparku attīstību, kas veicina atjaunīgo energoresursu attīstību un tādējādi palielina atjaunīgo energoresursu īpatsvaru Igaunijas energoresursu struktūrā. Jaunu atjaunīgo energoresursu enerģijas ražošanas kompleksu būvniecība palīdzēs pāriet uz klimatneitrālu enerģijas ražošanu un samazināt atkarību no fosilā kurināmā.

- (25) Komponentā Nr. 5 no jauna pievienotie ilgtspējīga transporta pasākumi palīdz izstrādāt videi nekaitīgākus transporta veidus un palielināt klimata draudzīgu transporta veidu īpatsvaru, galvenokārt ar dzelzceļa un jūras transporta palīdzību. Piecu *Rail Baltic* viaduktu būvniecība veicinās jauna elektrificēta dzelzceļa savienojuma attīstību, savukārt jauns daudzfunkcionāls kuģis ar zemu emisiju līmeni cita starpā veicinās bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Šīs investīcijas palīdzēs Igaunijai veicināt pāreju uz klimata draudzīgākiem transporta veidiem un veicinās emisiju samazināšanu ilgtermiņā transporta nozarē.
- (26) *REPowerEU* nodaļā ietvertie pasākumi palīdz sasniegt Savienības 2030. gada klimata mērķrādītājus un mērķi līdz 2050. gadam panākt ES klimatneitralitāti, jo to nolūks ir stimulēt atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanu. Konkrētāk, saskaņā ar komponentu Nr. 8 Igaunija plāno veikt pasākumus, kas atvieglos atjaunīgo energoresursu izmantošanu, palielinās atjaunīgās enerģijas ražošanas piekļuvi elektroenerģijas sadales tīklam un palielinās ilgtspējīga biometāna ražošanu un ieviešanu. Paredzams, ka četri no pieciem jaunajiem grozītā plāna pasākumiem un visi trīs *REPowerEU* nodaļas pasākumi būtiski veicinās zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, vai palīdzēs risināt no tās izrietošās problēmas.

Risinājumi, kas attiecas uz visām konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos konstatētajām problēmām vai uz ievērojamu to daļu

- (27) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, gaidāms, ka grozītais ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļa, palīdzēs efektīvi risināt visas tās problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu (A reitings), kuras konstatētas attiecīgajos Igaunijai adresētajos ieteikumos, ieskaitot to fiskālos aspektus, vai problēmas, kas konstatētas citos atbilstīgos dokumentos, kurus Komisija oficiāli pieņēmusi Eiropas pusgada kontekstā. Konkrētāk, grozītajā ANP ir ņemts vērā 2022. gada konkrētai valstij adresētais ieteikums, kas attiecas uz enerģētiku.
- (28) Grozītajā ANP ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, kas palīdz efektīvi risināt visas tās ekonomiskās un sociālās problēmas, kuras izklāstītas ieteikumos, ko Padome adresējusi Igaunijai 2022. gada Eiropas pusgadā, vai ievērojamu šo problēmu daļu. Konkrēti enerģētikas jomā Padome ieteica samazināt vispārējo atkarību no fosilā kurināmā un dažādot fosilā kurināmā importu, paātrinot atjaunīgo energoresursu ieviešanu, tostarp vēl vairāk racionalizējot atļauju piešķiršanas procedūras, nodrošinot pietiekamu starpsavienojumu jaudu un stiprinot iekšzemes elektroenerģijas tīklu. Jauno investīciju un reformu mērķis ir palielināt enerģētisko drošību, veicināt atkrastes vēja enerģijas izvēršanu, palielināt sadales tīkla jaudu, racionalizēt atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgo energoresursu enerģijas projektiem un stimulēt ilgtspējīga biometāna ražošanu un izmantošanu. Tādējādi pasākumiem būtu jāpalīdz samazināt vispārējo atkarību no fosilā kurināmā, paātrinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, kā ieteikts Igaunijai 2022. gada konkrētai valstij adresētajos ieteikumos. Grozītajā ANP ir arī vērienīgākās ieceres panākt augstākus mērķrādītājus attiecībā uz investīcijām mazu dzīvojamo ēku renovācijā un resursu ziņā efektīvu zaļo tehnoloģiju ieviešanā saskaņā ar 2022. gada konkrētai valstij adresēto ieteikumu. Igaunija ir arī risinājusi problēmas, kas saistītas ar fosilā kurināmā importa dažādošanu un pietiekamas starpsavienojumu jaudas nodrošināšanu bez ANP sniegtajiem resursiem. Attiecībā uz fosilā kurināmā importa dažādošanu Igaunijas centieni ir ļāvuši pārtraukt Krievijas gāzes iegādi, sadarbojoties, piemēram, ar Somiju, lai izveidotu peldošu uzglabāšanas un regazifikācijas iekārtu. Attiecībā uz starpsavienojumu jaudu Igaunija turpina centienus sinhronizēt savu elektroenerģijas

tīklu ar ES elektroenerģijas tīklu. Transporta sistēmas ilgtspēju uzlabos saskaņā ar 2022. gada konkrētai valstij adresēto ieteikumu par mazemisiju transportu veiktās investīcijas *Rail Baltic* viaduktos un daudzfunkcionālā kuģī. *TERVIKUM* (jauna Vīlandē esoša veselības aprūpes centra) būvniecība veicinās integrētu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu sniegšanu. Tas palīdzēs integrēti īstenot konkrētām valstīm adresētos ieteikumus par veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu sniegšanas uzlabošanu.

- (29) ANP nodrošina pamatu turpmākām reformām sociālajā un veselības aprūpes nozarē, lai novērstu darbaspēka trūkumu veselības aprūpē, uzlabotu ilgtermiņa aprūpes kvalitāti un piekļuvi tai visiem cilvēkiem ar aprūpes vajadzībām, paplašinātu bezdarbnieka pabalstu segumu un samazinātu vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības, jo īpaši palielinot algu pārredzamību. ANP iekļautie pasākumi, kuru mērķis ir veicināt ekonomikas dekarbonizāciju, galvenokārt ir saistīti ar investīcijām. Attiecībā uz reformām paredzams, ka konkrētās darbības, kuru mērķis ir pakāpeniski izbeigt degslānekļa izmantošanu, Enerģētikas nozares valsts attīstības plānā tiks iekļautas tikai 2025. gada beigās.
- (30) Ir uzskatāms, ka ieteikumi, kas saistīti ar to, lai nodrošinātu, ka valsts finansēto kārtējo izdevumu pieaugums atbilst kopumā neitrālai politikas nostājai, ņemot vērā pastāvīgo pagaidu un mērķtiecīgo atbalstu mājāsaimniecībām un uzņēmumiem, kuri ir visneaizsargātākie pret enerģijas cenu pieaugumu, un cilvēkiem, kuri bēg no Ukrainas, neietilpst Igaunijas ANP darbības jomā, neraugoties uz to, ka tiek prognozēts, ka Igaunija 2023. gadā turpinās izmantot neatmaksājamo atbalstu no Atveseļošanas un noturības mehānisma, lai finansētu papildu investīcijas atveseļošanas atbalstam.

Princips “nenodari būtisku kaitējumu”

- (31) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. punktā, gaidāms, ka grozītais ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļa, nodrošinās, ka neviens (A reitings) šajā ANP iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852⁵ 17. panta nozīmē (princips “nenodari būtisku kaitējumu”).
- (32) Grozītajā plānā ir novērtēta atbilstība principam “nenodari būtisku kaitējumu”, kas izklāstīts Komisijas tehniskajos norādījumos par principa “nenodari būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu (2021/C 58/01). Novērtējumu veic sistemātiski katrai grozītajai reformai un investīcijām, ievērojot divpakāpju pieeju. Novērtējumā secināts, ka attiecībā uz visiem grozītajiem pasākumiem vai nu nepastāv būtiska kaitējuma risks, vai, ja ir konstatēts risks, tiek veikts detalizētāks novērtējums, kas apliecina, ka nav būtiska kaitējuma. Igaunija ir ziņojusi par jauno pasākumu detalizētu novērtējumu, ieskaitot pasākumus *REPowerEU* nodaļā. Neviens no *REPowerEU* nodaļā minētajiem pasākumiem neparedzēja atkāpi no principa “nenodari būtisku kaitējumu”. Vajadzības gadījumā prasības, kas noteiktas principa “nenodari būtisku kaitējumu” novērtējumā, ir ietvertas pasākuma struktūrā un ir precizētas šā pasākuma atskaides punktā vai mērķrādītājā. Pamatojoties uz sniegto informāciju, var secināt, ka neviens pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Regulas (ES) 2020/852 17. panta nozīmē.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

Devums REPowerEU mērķu sasniegšanā

- (33) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta da) apakšpunktu un V pielikuma 2.12. kritēriju paredzams, ka *REPowerEU* nodaļa lielā mērā (A reitings) efektīvi palīdzēs pirms 2030. gada panākt enerģētisko drošību, Savienības energoapgādes diversifikāciju, atjaunīgo energoresursu lielāku izmantošanu un lielāku energoefektivitāti, enerģijas uzkrāšanas jaudas palielināšanu vai atkarības no fosilā kurināmā nepieciešamo samazināšanu.
- (34) Paredzams, ka *REPowerEU* nodaļā iekļauto pasākumu īstenošana jo īpaši palīdzēs atbalstīt Regulas (ES) 2021/241 21.c panta 3. punkta b) un e) apakšpunktā minētos mērķus. Atjaunīgo energoresursu enerģijas projektu atļauju piešķiršanas reforma un pasākums attiecībā uz ilgtspējīgu biometānu palīdz sasniegt minētās regulas 21.c panta 3. punkta b) apakšpunkta mērķi, proti, diversificēt Savienības energoapgādi, palielinot atjaunīgās enerģijas īpatsvaru un paātrinot tās izvēršanu, kā arī palielinot ilgtspējīga biometāna ražošanu un ieviešanu. Investīcijas elektrotīklā ir vērstas uz minētās regulas 21.c panta 3. punkta e) apakšpunkta mērķi, proti, līdz 2030. gadam samazināt atkarību no fosilā kurināmā, uzlabojot iekšējo pārvadi un novēršot sadales nepietiekamo caurlaides spēju un paātrinot atjaunīgo energoresursu integrāciju.
- (35) *REPowerEU* pasākumi ir saskaņīgi ar Igaunijas politikas satvaru, kura mērķis ir samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un palielināt atjaunīgo energoresursu īpatsvaru. Šie pasākumi arī pastiprina sākotnējā ANP iekļautos pasākumus attiecībā uz enerģijas uzkrāšanu, elektrotīkla stiprināšanu un atjaunīgās enerģijas veicināšanu rūpniecības teritorijās, jo tie galu galā palielinās atjaunīgās enerģijas īpatsvaru.
- (36) Tāpēc *REPowerEU* pasākumos liela uzmanība ir pievērsta atjaunīgo energoresursu izmantošanai un to integrācijai elektrotīklā, kas ļaus Igaunijai palielināt vietējo enerģijas avotu īpatsvaru tās energoresursu struktūrā. Tas samazinās vajadzību importēt kurināmo un tādējādi palielinās valsts energoapgādes drošību.

Pasākumi ar pārrobežu vai daudzvalstu dimensiju vai ietekmi

- (37) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta db) apakšpunktu un V pielikuma 2.13. kritēriju gaidāms, ka *REPowerEU* nodaļā iekļautajiem pasākumiem lielā mērā (A reitings) būs pārrobežu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme. Grozītās Regulas (ES) 2021/241 nozīmē visiem trim *REPowerEU* nodaļas pasākumiem un tādējādi 100 % no tās aplēstajām izmaksām ir starpvalstu vai daudzvalstu dimensija vai ietekme. *REPowerEU* nodaļā paredzētie pasākumi tieši veicinās atjaunīgo energoresursu ražošanu un integrēšanu tīklā. Tādējādi tie palīdzēs samazināt atkarību no fosilā kurināmā un samazināt enerģijas pieprasījumu, un tāpēc tiek uzskatīts, ka tiem ir pozitīva pārrobežu ietekme, kā noteikts Komisijas norādījumos *REPowerEU* kontekstā.

Zaļās pārkārtošanās, tostarp bioloģiskās daudzveidības, sekmēšana

- (38) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktu un V pielikuma 2.5. kritēriju grozītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, ir iekļauti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē zaļo pārkārtošanos, tai skaitā bioloģisko daudzveidību, vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Klimata mērķu sasniegšanai paredzēto pasākumu izdevumi atbilst 59,4 % no atveseļošanas un noturības plāna kopējā piešķiruma un 77,6 % no *REPowerEU* nodaļā paredzēto pasākumu kopējām aplēstajām izmaksām, kas aprēķinātas saskaņā ar minētās regulas VI pielikumā izklāstīto metodiku. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 17. pantu

grozītais ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam.

- (39) Papildus pasākumiem attiecībā uz zaļo pārkārtošanos uzņēmumos, elektroenerģiju, energoefektivitāti un ilgtspējīgiem transporta komponentiem, kas iekļauti Igaunijas sākotnējā ANP, grozītajā ANP ir paplašināti pasākumi attiecībā uz energoefektivitāti, enerģijas uzkrāšanu un elektrotīkla nostiprināšanu. Ieviešot jaunus pasākumus, Igaunija liek uzsvāru uz šķēršļu novēršanu vēja enerģijas izvēršanai un stimulē uzņēmumus izmantot atjaunīgos energoresursus. Paredzot investīcijas daudzfunkcionālam piesārņojuma kontroles kuģim arī tiek piešķirta prioritāte bioloģiskajai daudzveidībai, kas sākotnējā plānā nebija skaidri ietverta.
- (40) Attiecībā uz Igaunijas ANP *REPowerEU* nodaļas pasākumu ieguldījumu 2030. gada klimata mērķrādītāju un ES klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā līdz 2050. gadam šo pasākumu mērķis ir, no vienas puses, stimulēt atjaunīgo energoresursu enerģijas plašāku izmantošanu un, no otras puses, konkrētāk attīstīt no vietējiem resursiem iegūtas ilgtspējīgas biogāzes un ilgtspējīga biometāna ražošanu. Konkrētāk, komponentā Nr. 8 Igaunija ir paredzējusi pasākumus, kas atvieglēs atjaunīgo energoresursu izmantošanu, palielinās atjaunīgās enerģijas ražošanas piekļuvi elektroenerģijas sadales tīklam un palielinās ilgtspējīga biometāna ražošanu un ieviešanu saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001.
- (41) Šiem pasākumiem būs ilgstoša ietekme, paātrinot pakāpenisku pāreju no fosilā kurināmā uz ilgtspējīgu atjaunīgo energoresursu sistēmu Igaunijā. Tie ievērojami mazinās Igaunijā izmantotās enerģijas siltumnīcefekta gāzu intensitāti un tādējādi palīdzēs sasniegt 2030. gada klimata mērķrādītājus un Savienības klimatneitralitātes mērķi līdz 2050. gadam.
- (42) Ņemot vērā Igaunijas ANP maksimālās finanšu iemaksas samazinājumu un tādu jaunu pasākumu iekļaušanu, kas stimulē zaļo pārkārtošanos, plāna ieguldījums klimata jomā ir palielinājies no 41,5 % līdz 59,4 %.

Digitālās pārkārtošanās sekmēšana

- (43) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta f) apakšpunktu un V pielikuma 2.6. kritēriju, grozītajā ANP ir ietverti pasākumi, kas lielā mērā sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanas izrietošās problēmas. Digitālo mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi veido 24,1 % no grozītā ANP kopējā piešķiruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VII pielikumā izklāstīto metodiku.
- (44) Joprojām ir spēkā Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmumā sniegtais pozitīvais novērtējums par ieguldījumu digitālajā pārkārtošanā. Grozītais atveseļošanas un noturības plāns paredz nelielas izmaiņas četros pasākumos, kas attiecas uz digitālo pārkārtošanos, un neietver jaunus pasākumus, kas veicina digitālo pārkārtošanos.
- (45) Ņemot vērā Igaunijas ANP maksimālās finanšu iemaksas samazinājumu, plāna digitālais ieguldījums, izņemot *REPowerEU* nodaļu saskaņā ar 21.c panta 5. punktu, ir palielinājies no 21,5 % līdz 24,1 %.

Uzraudzība un īstenošana

- (46) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta h) apakšpunktu un V pielikuma 2.8. kritēriju grozītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, ir ierosināta pienācīga kārtība (A reitings), kas nodrošinās efektīvu ANP uzraudzību un īstenošanu, tai skaitā

attiecībā uz paredzēto grafiku, ierosinātajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem, un saistītajiem rādītājiem.

- (47) Igaunijas atveseļošanas un noturības plānā ierosināto grozījumu raksturs un apmērs neietekmē iepriekšējo novērtējumu par atveseļošanas un noturības plāna efektīvu uzraudzību un īstenošanu. Grozījumiem pasākumiem pievienotie atskaites punkti un mērķrādītāji, ieskaitot *REPowerEU* nodaļā minētie, ir skaidri un reālistiski, un ierosinātie rādītāji attiecībā uz šiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem ir atbilstīgi, pieņemami un stabili.

Izmaksas

- (48) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktu un V pielikuma 2.9. kritēriju grozītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, sniegtais pamatojums par ANP aplēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (B reitings) pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.
- (49) Saskaņā ar sniegto informāciju jauno investīciju un *REPowerEU* pasākumu izmaksu aplēšu novērtējums liecina, ka lielākā daļa izmaksu ir pamatotas un ticamas, lai gan pierādījumi liecina par atšķirīgu detalizācijas pakāpi un aprēķinu dziļumu. Dažos gadījumos informācija par izmaksu aplēšu veikšanai izmantoto metodiku un pieņēmumiem bija ierobežota, daļēji tāpēc, ka pasākumi bija jauni, vai arī tā bija mazāk skaidra, un tāpēc netika piešķirts A reitings saskaņā ar šo novērtēšanas kritēriju. Turklāt izmaiņas grozīto pasākumu izmaksu aplēsēs bija pamatotas un samērīgas, un tādējādi šo izmaksu aplēšu pamatotība un ticamība netika mainīta salīdzinājumā ar sākotnējo ANP. Visbeidzot, atzīts, ka grozītā ANP lēsto kopējo izmaksu summa ir atbilstīga izmaksu lietderības principam un samērīga ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

ANP saskaņotība

- (50) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta k) apakšpunktu un V pielikuma 2.11. punktu grozītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, zināmā mērā (B reitings) ir iekļauti saskanīgi reformu un publisko investīciju projektu īstenošanas pasākumi.
- (51) ANP grozījumi atspoguļo saskaņotību katrā komponentā un norāda uz tematiskām savstarpējām saiknēm un sinerģiju starp dažādiem komponentiem, jo īpaši tiem, kas saistīti ar zaļo pārkārtošanos un nesen pievienoto *REPowerEU* nodaļu. *REPowerEU* nodaļā ietvertie pasākumi ir vēl vairāk uzlabojuši saskaņotību, pastiprinot sākotnējā ANP pasākumus par enerģijas uzkrāšanu, stiprinot elektroenerģijas tīklu un veicinot atjaunīgo enerģiju rūpniecības teritorijās. Konkrētāk, *REPowerEU* pasākumi ietver reformu un investīcijas, kuru mērķis ir palielināt atjaunīgo energoresursu ražošanu un integrāciju. Salīdzinājumā ar sākotnējo ANP ir ievērojami paplašināts arī pasākums energoefektīvas renovācijas atbalstam privātās dzīvesvietās. Jaunās investīcijas atkrastes vēja enerģijas projektu veicināšanai ir cieši saistītas ar pašreizējiem pasākumiem atjaunīgās enerģijas īpatsvara palielināšanai, un to rezultātā būtu jāatceļ augstuma ierobežojumi vējturbīnām Rīgas līcī un trīs salās, tādējādi atraisot Igaunijas atkrastes vēja enerģijas potenciālu. Jaunās investīcijas veselības aprūpes infrastruktūrā nodrošina, ka joprojām tiek nodrošināta uzlabota piekļuve veselības aprūpei, kā paredzēts sākotnējā ANP. Vienlaikus nav risināti daži ierobežojumi, kas saistīti ar sākotnējā plāna saskaņotību. Grozītais plāns kopumā joprojām ir spēcīgāks attiecībā uz investīcijām nekā attiecībā uz reformām, un plāna sociālā dimensija nav nostiprināta. ANP nav iekļauti konkrēti pasākumi degslānekļa izmantošanas

pakāpeniskai izbeigšanai, un ir paredzams, ka tie tiks izklāstīti tikai Enerģētikas nozares valsts attīstības plānā 2025. gada beigās; nav pievienotas arī plašākas reformas, piemēram, vides nodokļi.

Citi vērtēšanas kritēriji

- (52) Komisija uzskata, ka Igaunijas ierosinātie grozījumi neietekmē Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmumā izklāstīto ANP pozitīvo novērtējumu par ANP atbilstību, efektivitāti, lietderību un saskaņotību ar 19. panta 3. punkta c), g) un j) apakšpunktā noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem.

Apspriešanās process

- (53) Sagatavojot grozīto ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļu, Igaunija saņēma atbalstu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (projekta nosaukums “Atbalsts *REPowerEU*”). Ieinteresētās personas tika iekļaujoši iesaistītas ziņojuma sagatavošanā, kas sniedza ieguldījumu *REPowerEU* pasākumu izstrādē.
- (54) Īstenojot grozīto plānu, tai skaitā nodaļu par *REPowerEU*, nolūkā pieņemt attiecīgos īstenošanas aktus par katru pasākumu notiek apspriešanās ar ieinteresētajām personām, un jaunākā informācija par plāna īstenošanas gaitu regulāri tiek sniegta arī Igaunijas ikgadējā pasākumā par Igaunijas ANP īstenošanu. Lai nodrošinātu attiecīgo dalībnieku līdzatbildību, ir būtiski visā grozītajā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļā, paredzēto investīciju un reformu īstenošanā iesaistīt visas attiecīgās vietējās iestādes un ieinteresētās personas, tai skaitā sociālos partnerus.

Pozitīvs novērtējums

- (55) Pēc tam, kad Komisija ir pozitīvi novērtējusi Igaunijas grozīto ANP, tai skaitā tā *REPowerEU* nodaļu, un konstatējusi, ka ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu un V pielikumu būtu jānorāda reformas un investīciju projekti, kas nepieciešami grozītā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļas, īstenošanai, kādi ir attiecīgie atskaides punkti, mērķrādītāji un citi rādītāji un kādu summu neatmaksājama finansiālā atbalsta veidā Savienība dara pieejamu grozītā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļas, īstenošanai.

Finanšu iemaksa

- (56) Igaunijas grozītā ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļas, aplēstās kopējās izmaksas ir 953 330 000 EUR. Tā kā grozītā ANP, tostarp *REPowerEU* nodaļas, aplēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka nekā Igaunijai pieejamā atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa, finanšu iemaksai, kas aprēķināta saskaņā ar 11. pantu un iedalīta Igaunijas grozītajam ANP, ieskaitot *REPowerEU* nodaļu, vajadzētu būt vienādai ar kopējo finanšu iemaksas summu, kas pieejama Igaunijas grozītajam ANP, tai skaitā *REPowerEU* nodaļai. Šī summa ir 953 184 800 EUR.
- (57) Igaunija 2023. gada 28. februārī saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.a panta 5. punktu iesniedza pieprasījumu piešķirt minētās regulas 21.a panta 1. punktā minētos ieņēmumus, kas sadalīti starp dalībvalstīm, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 IVa pielikumā izklāstītajā metodikā noteiktajiem rādītājiem. *REPowerEU* nodaļā iekļauto pasākumu aplēstās kopējās izmaksas, kas minētas 21.c panta 3. punkta b)–f) apakšpunktā, ir 90 040 000 EUR. Tā kā šī summa ir lielāka nekā Igaunijai pieejamā piešķiruma daļa, Igaunijai pieejamajam papildu neatmaksājamajam finansiālajam atbalstam vajadzētu būt vienādam ar piešķiruma daļu. Šī summa ir 83 297 553 EUR.

(58) Turklāt saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1755 4.a pantu Igaunija 2023. gada 28. februārī iesniedza pamatotu pieprasījumu visus tās provizoriskos piešķirumus 6 615 616 EUR apmērā no *Brexit* korekcijas rezerves resursiem pārvietot uz mehānismu. Minētā summa būtu jādara pieejama *REPowerEU* nodaļas reformu un investīciju atbalstam kā papildu neatmaksājams finansiāls atbalsts.

(59) Igaunijai pieejamā kopējā finanšu iemaksa ir 953 184 800 EUR.

REPowerEU priekšfinansējums

(60) Igaunija ir pieprasījusi šādu finansējumu savas *REPowerEU* nodaļas īstenošanai: pārvietojums 6 615 616 EUR apmērā no provizoriskā piešķiruma no *Brexit* korekcijas rezerves resursiem un 83 297 553 EUR apmērā no ieņēmumiem no emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK.

(61) Attiecībā uz minētajām summām Igaunija, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu, 2023. gada 9. martā pieprasīja priekšfinansējumu 20 % apmērā no pieprasītā finansējuma. Ņemot vērā pieejamos resursus, minētais priekšfinansējums būtu jādara pieejams Igaunijai pēc tam, kad ir stājies spēkā nolīgums, kas jānoslēdz starp Komisiju un Igauniju, ievērojot Regulas (ES) 2021/241 23. panta 1. punktu, un saskaņā ar minēto nolīgumu ("finansēšanas nolīgums").

(62) Padomes 2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmums par Igaunijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu tāpēc attiecīgi būtu jāgroza. Minētā Īstenošanas lēmuma pielikums skaidrības labad pilnībā būtu jāaizstāj,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

2021. gada 3. novembra Īstenošanas lēmumu (ES) par Igaunijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu groza šādi:

1) Īstenošanas lēmuma 1. pantu aizstāj ar šādu:

“1. pants

Ar šo, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts grozītā Igaunijas ANP novērtējums. ANP ietvertās reformas un investīciju projekti, ANP uzraudzības un īstenošanas kārtība un grafiks, tostarp attiecīgie atskaides punkti un mērķrādītāji, un citi attiecīgie rādītāji, kas attiecas uz paredzēto atskaides punktu un mērķrādītāju izpildi, un kārtība, kādā Komisijai nodrošina pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem pamatojošajiem datiem, ir sniegti šā lēmuma pielikumā.”;

2) Īstenošanas lēmuma 2. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Savienība Igaunijai neatmaksājama atbalsta veidā dara pieejamu finanšu iemaksu, kuras summa ir 953 184 800 EUR⁶. Minētā iemaksa ietver šādus elementus:

⁶ Šī summa atbilst finanšu piešķirumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Igaunijas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

1. tiek darīti pieejami 759 545 893 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas līdz 2022. gada 31. decembrim;
2. tiek darīti pieejami 103 725 738 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim;
3. tiek darīti pieejami 83 297 553 EUR⁷ saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.a panta 6. punktu, kas paredzēti vienīgi minētās regulas 21.c pantā minētajiem pasākumiem, izņemot 21.c panta 3. punkta a) apakšpunktā minētos pasākumus;
4. tiek darīti pieejami 6 615 616 EUR, kas pārvietoti no *Brexit* korekcijas rezerves uz mehānismu.

2. Komisija Savienības finanšu iemaksu Igaunijai dara pieejamu pa daļām saskaņā ar šā lēmuma pielikumu. Tiek darīti pieejami 126 008 898 EUR kā priekšfinansējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 13. pantu.

17 982 634 EUR tiek darīti pieejami kā priekšfinansējuma maksājums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 21.d pantu. Šo priekšfinansējumu Komisija var izmaksāt ne vairāk kā divos maksājumos.

Priekšfinansējumu un daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Maksājuma lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.”;

3) pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikuma tekstu.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Igaunijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁷ Šī summa atbilst finanšu piešķirumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Igaunijas izdevumu proporcionālā daļa.